

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1967

Vyhlásené: 14.06.1967 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1967 do: 31.12.1988

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

56

VLÁDNE NARIADENIE

z 10. apríla 1967

o jedoch a iných látkach škodlivých zdraviu

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 82 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu:

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Týmto nariadením sa z hľadiska starostlivosti o zdravie ľudu upravuje zaobchádzanie s jedmi, omamnými látkami a žieravinami a ustanovujú s tým súvisiace ochranné opatrenia.

(2) Podľa tohto nariadenia sú

- a) jedy také látky, ktoré spôsobujú otravy i v malých alebo opakovaných malých dávkach a sú uvedené v zoznamoch zvlášť nebezpečných jedov a ostatných jedov; zvlášť nebezpečné sú také jedy, pre vlastnosti ktorých môžu vzniknúť pri zaobchádzaní s nimi nebezpečné omyly a zámeny alebo ktoré môžu byť nebezpečne zneužitú,
- b) omamné látky takej látky, pri ktorých je nebezpečenstvo chorobného návyku alebo vzniku psychických zmien nebezpečných pre spoločnosť alebo pre toho, kto ich požil, a ktoré sú uvedené v zozname omamných látok,
- c) žieraviny takej látky, ktoré miestne ťažko poškodzujú tkanivá, s ktorými prídu do priameho styku; sú to najmä silné kyseliny a zásady.

(3) Zoznamy jedov a omamných látok a ich zmeny a doplnky vyhlasuje Ministerstvo zdravotníctva v Zbierke zákonov.

(4) Pokiaľ niektorá z látok uvedených v predchádzajúcich odsekoch je súčasne horľavinou alebo výbušninou, platia pre ňu aj predpisy o horľavinách a výbušninách.*)

§ 2

(1) Všetky látky, ktoré sa majú ako novo vyrábať alebo doviesť a sú určené na uvedenie do obehu a o ktorých možno dôvodne predpokladať, že majú vlastnosti jedov alebo omamných látok, musia sa s potrebnými údajmi a dokladmi predložiť na posúdenie Ministerstvu zdravotníctva. Dokiaľ Ministerstvo zdravotníctva o látke nerozhodne, musí sa s ňou zaobchádzať s ohľadom na jej možné vlastnosti tak, aby nedošlo k akýmkoľvek zdravotným závadám a k jej zneužitiu.

(2) Prípravky obsahujúce jedy a omamné látky musia sa s potrebnými údajmi a dokladmi predložiť pred uvedením do obehu na posúdenie Ministerstvu zdravotníctva, ktoré môže

rozhodnúť, že prípravok ako celok sa bude posudzovať inak než jednotlivé látky v ňom obsiahnuté. Dokiaľ Ministerstvo zdravotníctva nerozhodne, vzťahujú sa na prípravok ustanovenia platné pre jednotlivé látky v ňom obsiahnuté. Tieto prípravky sa neuvádzajú v zoznamoch vyhlasovaných podľa § 1 ods. 3.

(3) O posúdenie látok a prípravkov podľa predchádzajúcich odsekov sú povinné žiadať, ak ide o látky a prípravky vyrábané v ČSSR, organizácie, ktoré tieto látky a prípravky hodlajú zaviesť do výroby, a ak ide o dovážané výrobky, organizácie, ktoré ich dovážajú.

§ 3

(1) Orgány, organizácie i jednotliví občania sú povinní zaobchádzať s látkami uvedenými v § 1 tak, aby sa nepoškodilo zdravie ľudí, aby sa neohrozila zdravotná nezávadnosť, prípadne biologická hodnota potravín a predmetov bežného užívania, ani ostatné zdravé podmienky života a práce, najmä vzduch, voda a pôda, aby sa nepoškodilo zdravie hospodárskych zvierat, poľovnej zveri a užitočného vtáctva, aby sa nepoškodila rastlinná výroba a lesné hospodárstvo a aby sa zabránilo zneužitiu týchto látok.

(2) Každý, kto používa látky uvedené v § 1 alebo kto svojou činnosťou môže ovplyvniť ich používanie inými osobami, je povinný

- a) používať tieto látky len v miere nevyhnutne potrebnej a vyvarovať sa ich používaniu tam, kde ich možno nahradiť látkami neškodnými alebo aspoň menej škodlivými, prípadne je povinný v tomto smere ovplyvniť ich používanie,
- b) robiť vo svojej pôsobnosti všetky opatrenia potrebné na ochranu pred škodlivými účinkami týchto látok na zdravie ľudí alebo na zdravie zvierat a rastlín, prípadne sa podrobiť vykonávaniu ustanovených opatrení.

§ 4

Povolenie na zaobchádzanie so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami

(1) Výroba, príprava, spracovanie, dovoz, vývoz, výdaj (predaj) a skladovanie zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok, ich používanie a každé iné zaobchádzanie s nimi je dovolené iba organizáciám, ktoré majú na to povolenie.

(2) Povolenie na zaobchádzanie so zvlášť nebezpečnými jedmi vydáva

- a) organizáciám, ktoré zvlášť nebezpečné jedy dovážajú, hlavný hygienik Československej socialistickej republiky,
- b) organizáciám, ktoré zvlášť nebezpečné jedy vyrábajú, krajský hygienik,
- c) ostatným organizáciám, pokiaľ nejde o zaobchádzanie v rámci povolenia podľa § 5, okresný hygienik, prípadne krajský hygienik, ak si to v určitých prípadoch vyhradí.

Orgán hygienickej služby v povolení súčasne určí, na ktoré činnosti sa povolenie vzťahuje.

(3) Povolenie na zaobchádzanie s omamnými látkami vydáva Ministerstvo zdravotníctva.

(4) V ozbrojených silách, v bezpečnostných sboroch a na železniciach vydávajú povolenia podľa odseku 2 písm. c) ich orgány.*) Povolenia podľa odseku 2 písm. a) a b) vydávajú v ozbrojených silách ich orgány len vtedy, pokiaľ sú zvlášť nebezpečné jedy určené výhradne pre potreby ozbrojených síl. V ozbrojených silách a bezpečnostných sboroch vydávajú ich príslušné orgány aj povolenia na skladovanie a používanie omamných látok.

(5) Povolenie podľa odseku 1 smie sa vydať len vtedy, ak zodpovední pracovníci organizácie majú predpísanú spôsobilosť a ak je pri zaobchádzaní so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými

látkami zabezpečená ochrana zdravia ľudí a ochrana zdravého životného prostredia, počítajúc do toho spoľahlivé zneškodňovanie zvyškov a odpadov obsahujúcich tieto látky.

(6) Povolenie podľa odseku 1, s výnimkou povolenia na dovoz, zahŕňa aj oprávnenie na opakovaný odber zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok.

(7) Organizácie, ktoré nemajú povolenie podľa odseku 1, a jednotlivé osoby smú zaobchádzať so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami iba na základe povolenia podľa § 5.

(8) O vydaných povoleniach musia orgány, ktoré ich vydali, viesť evidenciu.

(9) Vysoké školy, výskumné a vedecké ústavy a pracoviská, ako aj zdravotnícke zariadenia nepotrebujú povolenia na zaobchádzanie so zvlášť nebezpečnými jedmi, pokiaľ k nemu dochádza v rámci ich úloh a v ich vlastných zariadeniach; sú však povinné oznamovať krajskému hygienikovi druhy zvlášť nebezpečných jedov, ktoré používajú. S omamnými látkami smú bez povolenia zaobchádzať len zdravotnícke a veterinárne zariadenia a zdravotnícke výskumné, vedecké a kontrolné ústavy a pracoviská, ako aj ďalšie vedeckovýskumné a vývojové pracoviská, ktoré určí Ministerstvo zdravotníctva, a to pokiaľ ich potrebujú na plnenie svojich úloh.

§ 5

Povolenie na jednorazový odber zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok

(1) Jednorazový odber zvlášť nebezpečného jedu v určenom množstve a na určený účel môže organizácii alebo jednotlivej plnoletej osobe pre jej súkromnú potrebu povoliť okresný hygienik.

(2) Jednorazový odber omamnej látky v určenom množstve a na určený účel môže organizácii pre jej potrebu na žiadosť povoliť Ministerstvo zdravotníctva.

(3) Povolenie podľa predchádzajúcich odsekov sa nevydá, ak odberateľ neposkytuje dostatočnú záruku bezpečného a zodpovedného zaobchádzania so zvlášť nebezpečným jedom alebo s omamnou látkou.

(4) O povolení na jednorazový odber zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok vedú orgány, ktoré ho vydali, evidenciu.

§ 6

Výdaj zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok

Zvlášť nebezpečný jed a omamná látka nesmú sa vydať (predať), darovať ani inak previesť na toho, kto nemá povolenie alebo oprávnenie podľa § 4 alebo 5.

§ 7

Evidencia zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok

(1) O množstve vyrobených zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok a o dovoze, vývoze, príjme, stave zásob, spotrebe a výdaji (predaji), ako aj o likvidácii zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok musí sa viesť presná evidencia. Pokiaľ je to nevyhnutné pre kontrolu množstva vyrobených zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok, musí sa viesť presná evidencia aj o príjme a spotrebe surovín pre ich výrobu.

(2) Za riadne vedenie evidencie zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok zodpovedá popri osobe poverenej vedením tejto evidencie aj vedúci organizácie.

§ 8**Hlásenie o zaobchádzaní s ostatnými jedmi**

Organizácie zaobchádzajúce s ostatnými jedmi sú povinné ohlásiť svoju činnosť, druhy používaných jedov a účel ich použitia orgánu hygienickej služby a na žiadosť mu oznámiť ďalšieho odberateľa. Táto povinnosť sa nevzťahuje na organizácie používajúce ostatné jedy na účely chemickej analýzy a na organizácie a pracoviská uvedené v § 4 ods. 9, pokiaľ ich používajú na plnenie svojich úloh a vo svojich vlastných zariadeniach.

§ 9**Hlásenie o ošetrovaní niektorých výrobkov jedmi**

O ošetrovaní požívatin, krmív a plodín, prípadne ich obalov jedmi musia mať organizácie doklady, a ak je to potrebné z hľadiska ochrany zdravia pri spotrebe takto ošetrovaných výrobkov, musí sa o tom upovedomiť orgán hygienickej služby, ak ide o krmivá orgán veterinárnej služby, a výrobky sa musia v tomto smere riadne deklarovať.

§ 10**Označovanie jedov a iných látok škodlivých zdraviu**

Na všetkých obaloch látok uvedených v § 1 musí byť názov látky a podľa povahy látky a jej účinku i výstražné označenie.

§ 11**Spôsobilosť pracovníkov**

(1) Prácu s osobitne nebezpečnými jedmi a omamnými látkami smú vykonávať iba osoby, ktoré dovŕšili 18. rok veku, sú pre túto prácu telesne a duševne spôsobilé a majú potrebnú odbornú spôsobilosť preskúšanú podľa potreby osobitnou komisiou ustavenou krajským národným výborom.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na mladistvých pracovníkov a žiakov škôl, ktorí prichádzajú do styku so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami pri výučbe alebo pri zaškoľovaní pod odborným vedením a dozorom, ak pracovisko je v takom stave a práca je tak organizovaná, že zdravie a bezpečnosť mladistvých nie je ohrozená. Pri práci so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami musí byť u mladistvých zabezpečený priamy dozor zodpovednej osoby. Osoby poverené odborným vedením a dozorom nad mladistvými musia mať podľa povahy práce potrebnú odbornú spôsobilosť.

§ 12**Dozor**

(1) Odborný dozor nad ochranou zdravia pri zaobchádzaní s látkami uvedenými v § 1 vykonávajú orgány hygienickej služby, pokiaľ však ide o omamné látky, Ministerstvo zdravotníctva a krajské národné výbory.

(2) V zariadeniach Ministerstva národnej obrany a Ministerstva vnútra vykonávajú dozor podľa odseku 1 orgány týchto ministerstiev.

(3) Pri plnení svojich úloh sú orgány poverené dozorom oprávnené tiež kontrolovať predpísanú evidenciu zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok.

§ 13**Osobitné oprávnenie orgánov**

(1) Orgány hygienickej služby, a pokiaľ ide o omamné látky Ministerstvo zdravotníctva, sú oprávnené

- a) zakázať používanie určitých látok uvedených v § 1 alebo nimi ošetrovaných výrobkov na určité účely, prípadne určiť, že sa smú používať len na niektoré osobitne vymedzené účely alebo len za určitých podmienok,
- b) zrušiť povolenia vydané podľa tohto nariadenia, ak sa nedodržiavajú určené podmienky,
- c) zakázať používanie látok uvedených v § 1 organizáciám alebo zakázať ich používanie na určitých pracoviskách, ak pri kontrole zistia závažné závady,
- d) nariadiť preskúšanie odbornej spôsobilosti osôb činných pri zaobchádzaní so zvlášť nebezpečnými jedmi alebo s omamnými látkami osobitnou komisiou (§ 11 ods. 1),
- e) zakázať osobám prácu s látkami uvedenými v § 1 alebo riadenie takej práce, ak zistia, že tieto osoby z neznalosti alebo pre nedisciplinovanosť alebo v dôsledku svojho zdravotného stavu ohrozujú pri práci zdravie alebo životy iných ľudí alebo vlastné zdravie,
- f) určiť osobitné opatrenia pre zabezpečenie a likvidáciu odpadov obsahujúcich jedy a omamné látky.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 majú v medziach svojej pôsobnosti aj príslušné orgány ozbrojených síl a bezpečnostných sborov a príslušné železničné orgány.

Splnomocňovacie, prechodné a záverečné ustanovenia**§ 14**

Ministerstvo zdravotníctva vydá na vykonanie tohto nariadenia predpisy o postupe pri posudzovaní látok a prípravkov podľa § 2, o náležitostiach žiadostí o toto posúdenie, o náležitostiach povolení podľa tohto nariadenia a žiadostí o ne, o zaobchádzaní s jedmi, omamnými látkami a žieravinami a s tým súvisiacich ochranných opatreniach, o označovaní, hlásení a evidencii takých látok, ako aj o spôsobilosti pracovníkov a o zložení a činnosti osobitných komisií pre preskúšanie ich odbornej spôsobilosti.

§ 15

(1) Povolenia na výrobu, spracovanie a prípravu jedov a omamných látok, na ich dovoz, vývoz, odber, výdaj (predaj) a používanie vydané podľa skorších predpisov zostávajú v platnosti najdlhšie do 31. decembra 1969.

(2) Pokiaľ Ministerstvo zdravotníctva podľa doteraz platných predpisov rozhodlo, že jedom nie je prípravok obsahujúci jed podľa tohto nariadenia, zostáva toto rozhodnutie v platnosti do 31. decembra 1970.

(3) Označenie obalov látok uvedených v § 1, dokumentácia, návody na používanie a prospekty musia sa uviesť do súladu s ustanoveniami tohto nariadenia postupne do spotrebovania doterajších zásob, najneskôr do 31. decembra 1968. V prípadoch z hľadiska ochrany zdravia zvlášť naliehavých musia sa však tieto úpravy vykonať skôr; rozhodne o tom hlavný hygienik Československej socialistickej republiky, a ak ide o omamné látky, Ministerstvo zdravotníctva, a určí pre to lehoty.

(4) O posúdenie prípravku obsahujúceho látku, ktorá je jedom podľa tohto nariadenia, ktorá však nebola jedom podľa doteraz platných predpisov, organizácie sú povinné požiadať podľa § 2 najneskôr do 31. decembra 1967.

§ 16

O dovoze, odbere, uschovaní, balení, označovaní, výdaji, hlásení a evidencii liečiv platia osobitné predpisy. Osobitné predpisy platia aj o prípustnosti obsahu niektorých látok uvedených v § 1 v požívatinách.

§ 17

Zákonné opatrenie č. 23/1955 Zb. o jedoch a látkach škodlivých zdraviu sa podľa § 83 ods. 2 zákona č. 20/1966 Zb. zrušuje 1. júlom 1967.

§ 18

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júlom 1967.

Lenárt v. r.

*) Zákon č. 61/1965 Zb., vyhláška č. 62/1965 Zb. a úprava Ústredného banského úradu registrovaná v čiastke 31/1965 Zb.

*) § 80 zákona č. 20/1966 Zb.

